

OBS Passe Partout geeft 30 tot
50% van de lessen in het Engels.

TWEETALIG ONDERWIJS IN HET PO

Wereldburgers uit Nesselande

TEKST ERIK OUWERKERK ILLUSTRATIE CHRIS VERSTEEG

De tweetalige basisschool Passe-Partout wil haar leerlingen opvoeden tot wereldburgers en startte daarom jaren geleden als EarlyBird school met Engelstalige lessen. Inmiddels volgen de kinderen tot wel vijftig procent van het onderwijs in de tweede taal, die vertrouwd en natuurlijk door de school klinkt.

'Your English is very good!', zegt de interviewer in zijn beste Engels tegen Nayz. 'My bonuspapa speaks English with me,' verklaart de kleuter van vijf. Bonuspapa... een tot dan toe onbekend woord, maar het kwartje valt al snel. Zo werkt taalverwerving: je hoort iets, plaatst het (vaak ongemerkt en razendsnel) in de context, en geeft het een plek. Na verloop van tijd weet je het nieuwe woord zelf in te zetten om je gedachten, ideeën en gevoelens te uiten. 'In het begin zijn ze dan ook stil,' vertelt Jenico Olls, native speaker uit Zuid-Afrika, taalcoördinator en remedial teacher. 'Maar het zijn sponzen die alles in zich opnemen. Na een paar maanden spreken ze vloeiend Engels en doen ze met gemak mee.'

ONMISBAAR

Directeur Ronald Pieck wil zijn leerlingen opvoeden tot wereldburgers. De Engelse taal is in zijn ogen daarbij onmisbaar. De school sloot zich daarom zo'n tien jaar geleden aan bij het EarlyBird netwerk en introduceerde stapje voor stapje het Vroeg VreemdeTalen Onderwijs (VVTO). Toen het ministerie in 2014 een pilot voor Tweetalig Onderwijs voor basisscholen (TPO) uitrolde, sloot de school uit Nesselande zich graag aan. Een van de voorwaarden voor deelname is dat dertig tot vijftig procent van de lessen in het Engels zijn. Dat gaat prima: 'Bij de kleuters begin je op nul, maar ze pikken het snel op. In de bovenste groepen werken ze steeds meer in de tweede taal, want de basis ligt er.' Voor de oudere kinderen van de school is de Engelse taal een tweede natuur geworden. Hun tekstbegrip is groter, spreken gaat ze makkelijk af en de woordenschat ligt al gauw op zo'n zesduizend woorden. Of meer, vult Olls aan: 'Voor wie de uitdaging zoekt is er deep-level English, waarbij de leerling zich in het Engels verdiept in een project naar keuze.'

NOOIT ALLEEN

De leerlingen van Passe-Partout weten niet beter dan dat Engels onderdeel is van hun dagelijkse schoolgang, maar de leerkrachten hebben er bewust voor gekozen. Pieck: 'Onze leraren zijn én didactisch goed, én beheersen de Engelse taal én zijn gemotiveerd om in het Engels les te geven. Ze moeten dus flink wat in huis hebben, maar staan er nooit alleen voor. Dat komt omdat we op onze school zoveel mogelijk vakgebieden integreren in thema's. Voor het schooljaar begint, bereiden de meesters en juffen uit hetzelfde leerjaar

die vraagstukken gezamenlijk voor. Ze staan dan direct stil bij hoe en wat ze in het Engels aanbieden. Zo komt het Engels nog beter uit de verf.'

OK, LOVELY CHILDREN...

De Engelse vlag hangt uit in het lokaal. 'Remember the flag is in English now,' zegt Olls luid en duidelijk. Dat betekent niet dat iedereen de juf woord voor woord verstaat, maar ze zijn zich er wel bewust van dat ze in een andere taal spreekt. De vijfjarigen spreken al een aardig woordje mee, maar begrijpen heel goed dat de jongsten in de groep de vreemde taal in de eerste maanden van het schooljaar nog vooral absorberen. De kinderen uit groep 1 beantwoorden tijdens het knutseluurtje de vraag 'Could you give me the green paper, please' met een simpel 'Yes', en geven een groen stuk papier aan.

De sociale context helpt ze op weg. 'Ok lovely children, put everything on the ground right now,' roept de juf, en ze laat haar handen zakken alsof ze iets op de grond legt. 'Stand up,' zegt ze terwijl haar armen weer omhoog wijzen, 'and come to the circle.' Ze gebaart de kinderen naar haar toe te komen. Ook hier begrijpt lang niet iedereen de woorden maar ze zien wat er gebeurt. Zo vallen de stukjes spelenderwijs op hun plek.

Ouders zien het belang van de Engelse taal en komen van heinde en verre naar de school, maar voor hun kinderen telt vooral de goede sfeer op school en het maken van vriendjes en vriendinnetjes. Gelukkig gaan die twee zaken hand in hand: 'Het belangrijkste is het plezier,' zegt Olls. 'Dans, zing en doe spelletjes met iedereen. Je maakt de tweede taal alleen aantrekkelijk en uitdagend door het speels te verwerken in je lessen. Dat is de sleutel tot succes.'

WAT IS TWEETALIG PRIMAIR ONDERWIJS?

In het tweetalig primair onderwijs krijgen kinderen vanaf groep 1 gedurende 30% tot 50% van de tijd les in het Engels. De pilot TPO meet het effect van de Engelstalige lessen op de taalontwikkeling van kinderen en loopt van 2014 tot en met 2023. Er doen 19 scholen mee aan de pilot. In Rotterdam is dat naast Passe-Partout ook De Blijberg. Op alle scholen ligt de nadruk op begrip en communicatie. Daarnaast moet het onderwijs aan de volgende 3 hoofdkenmerken voldoen:

- Het Nederlands curriculum is leidend, het aanbod is dekkend voor de kerndoelen.
- Het percentage Engelstalige lessen en activiteiten bedraagt 30 tot 50%.
- Er is veel aandacht voor internationaliseringsactiviteiten.

WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

Langlopend onderzoek vormt een belangrijk deel van de pilot. Een groep onderzoekers van de Nederlandse universiteiten volgt de pilotscholen. Zij doen dit onder de naam FoTo: Flankerend onderzoek Tweetalig primair onderwijs. Tussentijdse resultaten wijzen erop dat leerlingen op TPO-scholen naast het feit dat ze Engels leren ook op andere vakgebieden goed blijven scoren.

VARIATIE IN EDUCATIE

kijk voor meer info over de varianten van onderwijs
in Engels op de infographic op pagina 24